

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (nr UD41)
Autor	Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Projekt z dnia	

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Adrian Pokrywczyński
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	+48 18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 2. – modyfikacja terminu wydania pozwolenia na budowę (art. 35 ust. 6 pkt 3 Prawa budowlanego)	Związek Powiatów Polskich sprzeciwia się projektowanemu skróceniu terminu, po którym mogą być na organ nakładane kary w przypadku niewydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Propozycja: Skreślić z projektu art. 2 pkt 2 w zakresie, w którym wprowadza do art. 35 ust. 6 pkt 3 ustawy Prawo budowlane litery b i c.	Niniejsze uwagi biorą pod uwagę stanowisko strony rządowej przedstawione na posiedzeniu Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (dalej także jako „Zespół”) w dniu 18.09.2024 i stanowią kontynuację uwag przekazanych przez ZPP przed posiedzeniem Zespołu. Związek Powiatów Polskich podtrzymuje sprzeciw wobec projektowanego skrócenia z 65 do 30 dni terminu, po którym organ wyższego stopnia wymierza organowi		

			architektoniczno-budowlanemu karę za brak decyzji w sprawie pozwolenia na budowę. Skutkiem projektowanego przepisu będzie tak naprawdę nie tyle skrócenie terminu jak próbowano to przedstawić (gdyż nowelizowany przepis nie narzuca terminu na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę), co pretekst do dodatkowych dochodów budżetu państwa, gdyż dotyczy on karania za niedotrzymanie konkretnego terminu (art. 35 ust. 6 <i>in fine</i>). Główną argumentacją Ministerstwa Klimatu i Środowiska, które prowadzi Projekt, jest to, że to przepisy europejskie narzucają taką reakcję legislacyjną. W uzasadnieniu do Projektu wskazano przepisy Rozporządzenia Rady UE 2022/2577 („Rozporządzenie”), a dodatkowo, na posiedzeniu zespołu wskazano także Dyrektywę PE i Rady 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (tzw. Dyrektywa RED-II). Nie zgadzamy się z taką interpretacją. Zwłaszcza, że pomija ona realny skutek nowelizacji (nakładanie kar). I. Rozporządzenie 2022/2577 Treść przepisów dotyczących konkretnego terminu zakończenia procedur znajdowała się w dwóch miejscach Rozporządzenia Rady: 1) W Preambule: <i>„11. Maksymalny termin na procedurę wydawania zezwoleń na instalację urządzeń</i>		

			wykorzystujących energię słoneczną oraz powiązanych z nimi instalacji magazynowania i podłączenia do sieci w istniejących lub przyszłych sztucznych konstrukcjach stworzonych do celów innych niż produkcja energii słonecznej powinien wynosić trzy miesiące.” Państwo musi więc dążyć, by taki termin osiągnąć, przy czym środki mogą być różne – niekoniecznie zmian w przepisach (rozporządzenie stosowne jest bezpośrednio), a już na pewno nie wynika z tego podstawa do nakładania kar na organy – czego skutkiem byłaby proponowana nowelizacja Prawa budowlanego. 2) W art. 4 ust. 1: <i>„Procedura wydawania zezwoleń na instalację urządzeń wykorzystujących energię słoneczną i położonych na tym samym terenie obiektów służących do magazynowania energii, w tym instalacji słonecznych zintegrowanych z budynkiem i dachowych urządzeń wykorzystujących energię słoneczną, w istniejących lub przyszłych sztucznych konstrukcjach, z wyjątkiem sztucznych powierzchni wodnych, nie może trwać dłużej niż trzy miesiące, pod warunkiem że głównym przeznaczeniem takich konstrukcji nie jest produkcja energii słonecznej”</i> Proponowane w Projekcie rozwiązania na bazie Rozporządzenia są bezcelowe. Jak sami Projektodawcy zauważyli (str. 13 uzasadnienia		

			Projekt), Rozporządzenie było i jest <u>tymczasowe</u>. Ogólnie obowiązywało do końca czerwca 2024 r. (art. 10 Rozporządzenia) i dopiero kolejne rozporządzenie 2024/223 przedłużyło obowiązywanie niektórych jego przepisów do końca czerwca 2025 r. W tym nie ma art. 4, a przepisy, których obowiązywanie wydłużono nie narzucają w naszej opinii żadnych konkretnych terminów na przeprowadzenie całej procedury. <u>Artykuł czwarty Rozporządzenia więc już nie obowiązuje.</u> Przedłużono bowiem obowiązywanie art. 1, art. 2 pkt 1, art. 3 ust. 2, art. 3a, art. 5 ust. 1, art. 6 i 8. Można jedynie się zgodzić, że wyznaczają one ogólne założenia polityki wspierania OZE, a częściowo będą dotyczyć tylko tzw. obszarów energii odnawialnej, a więc nie całego kraju, czego akurat skutkiem byłaby nowelizacja Prawa budowlanego. Być może nie byłoby tej uwagi, gdyby nie fakt, że w tabeli zgodności z Rozporządzeniem (dokumentacja przesłana członkom KWRiST w ramach konsultacji) wskazano bezpośrednio, że przepisy dotyczące terminów na wydanie warunków przyłączenia oraz pozwoleń na budowę są wdrożeniem właśnie artykułu czwartego. Rząd chce więc transponować nieobowiązujący przepis. Sami Projektodawcy w uzasadnieniu Projektu wskazują, że ich zdaniem wskazany w Rozporządzeniu termin obejmuje przeprowadzenie istniejących procedur		

			przewidzianych już w polskim prawie i tak naprawdę dotyczy wyłącznie działań w I instancji, a nie procedur odwoławczych, a także wydawania innych dokumentów. Cyt.: „<u>W ocenie projektodawcy obecnie obowiązujące krajowe przepisy zapewniają możliwość stosowania rozporządzenia, tj. przewidziane w obowiązującym stanie prawnym okresy trwania kolejnych postępowań w procedurze inwestycyjnej, bez wliczania czasu na uzupełnienia czy odwołania, daje szansę na realizację inwestycji w instalacje OZE w wymaganym przez rozporządzenie terminie. (...)Wobec powyższego, w opinii projektodawcy terminy określone w rozporządzeniu odnoszą się do okresu od potwierdzenia wpływu wniosku do wydania decyzji ostatecznej w pierwszej instancji danego postępowania.</u>” (str. 18 uzasadnienia). Projektodawcy wskazują, że ostatecznie, „skrócenie” terminów nie jest zależne od Rozporządzenia: „<u>Niemniej jednak, z uwagi na potrzebę dynamizacji procesu transformacji energetycznej kraju, wskazane jest podjęcie próby dodatkowego uproszczenia zasad postępowania w procesie inwestycyjnym OZE i przyjęcie w tym celu dodatkowych rozwiązań. Te zaprojektowane w projekcie ustawy dotyczą</u> montowanych na budynkach instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii energię promieniowania słonecznego i położonych na tym samym terenie		

		<i>magazynów energii elektrycznej, pomp ciepła, urządzeń i instalacji niezbędnych do przyłączenia do sieci danej instalacji OZE oraz remontu, odbudowy, przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy instalacji OZE, <u>niezależnie od rozporządzenia Rady (UE) 2022/2577.</u></i> II. Dyrektywa RED-II Odnosnie procedur administracyjnych, w przedmiotowej dyrektywie mowa jest w Artykule 15 i 16. Nie ma tam jednak mowy o 3 miesiącach, ani jakimkolwiek innym terminie na wydawanie pozwoleń lub o karaniu organów za ich niewypełnienie. Jest mowa jedynie o sprawdzeniu kompletności dokumentacji wnioskowej (art. 16 ust. 2), co polskie organy robią przecież w pierwszej kolejności w terminach wymaganych przez Dyrektywę (30 dni), bo i tak wynika to ze zwykłej procedury administracyjnej. Przepisy te wskazują ogólny cel jaki powinny przyjąć państwa członkowskie (usprawnienie i przyspieszenie procedur administracyjnych na odpowiednim poziomie administracyjnym i ustanowienie przewidywalnych terminów procedur). Artykuły 16d i 16e Dyrektywy mówią natomiast o tym, że procedura zgody na instalację urządzeń wykorzystujących energię słoneczną i pomp ciepła powinna zakończyć się w terminie trzech miesięcy. Należy tu jednak odesłać do przytoczonych fragmentów uzasadnienia projektu ustawy, zgodnie z którym polska procedura zgody na instalację (pozwolenia na budowę w I instancji) mieści się w tym terminie. Jakkolwiek by nie patrzeć		

			– nominalne 65 dni to krócej niż trzy miesiące (co liczy ok. 90 dni). Przepisy Dyrektywy narzucają więc Państwu zamknięcie procedury w trzy miesiące, ale nie dają podstawy do karania organów za przekroczenie terminów, a już w szczególności, za przekroczenie terminu, który jest krótszy niż wymagany przez Dyrektywę. Należy przy tym podkreślić, że w obowiązującym terminie 65 dni przed nakładaniem kar odliczeniu nie podlegają zwykłe czynności proceduralne (np. wysyłka pism do strony i oczekiwanie na zwrotne potwierdzenie odbioru, bez którego czasem nie da się prowadzić dalszych czynności). Potwierdza to orzecznictwo sądów administracyjnych (zob. np. wyroki WSA i NSA: sygn. II OSK 960/18; VII SA/Wa 467/21; VII SA/Wa 1615/18; VII SA/Wa 1659/22; II OSK 1414/18). Sama wymiana korespondencji ze stronami może więc przekroczyć 30 dni, co będzie implikować nałożenie kary. Dla organu termin 65 dni jest maksymalny, by nie otrzymać kar – oznacza to jednocześnie przecież, że decyzja może zostać jednak wydana wcześniej. Ponadto, zgodnie z art. 16 ust. 8 lit. c Dyrektywy, w wymagany czas trzech miesięcy nie wlicza się „czasu trwania wszelkich odwołań sądowych i środków zaskarżenia, innych postępowań sądowych, a także alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów, w tym postępowań skargowych i pozasądowych odwołań i środków		

			zaskarżenia.”. Wobec powyższego, skrócenie terminu od którego można nakładać kary, nie będzie miało żadnego znaczenia w kontekście trwania odwołania od decyzji organu I instancji, co więcej, nawet z potencjalnym odwołaniem cała procedura może teoretycznie zamknąć się w trzy miesiące. Warto też zauważyć, że nadmierny pośpiech w procedurze budowlanej ze względów bezpieczeństwa nie jest wskazany. Przepis, który może powstać w wyniku nowelizacji, może przynieść efekt w postaci wydawania decyzji przez organy byle uniknąć kar. Rozwiązaniem pośrednim mogłoby być ewentualnie wskazanie terminu na wydanie takiej decyzji, ale bez sankcji w postaci kary pieniężnej za jego przekroczenie. III. Rozwój OZE w Polsce Na koniec, jako kontrargument do wskazywanej przez MKiŚ zarówno w uzasadnieniu jak i na posiedzeniu Zespołu potrzeby przyspieszenia inwestycji w tym obszarze należy przytoczyć fakt, że Polska w sposób zadowalający zwiększa swój miks energetyczny właśnie przez rosnący udział OZE. Na podstawie danych Agencji Rynku Energii, aż 60% rynku energii OZE to fotowoltaika, w dużej mierze której mają dotyczyć omawiane przepisy. Łączna moc zainstalowana wszystkich źródeł energii elektrycznej w Polsce wyniosła w maju br. ponad 67,7 GW (energetyka konwencjonalna i OZE), z tego 29,9 GW przypada na odnawialne źródła		

			energii (44%). Według danych ARE, na koniec maja 2024 r. moc zainstalowana OZE wzrosła o prawie 5 GW w porównaniu do maja 2023 r. (https://www.rynekelektryczny.pl/moc-zainstalowana-oze-w-polsce/). Warto zauważyć, że rozwój tego typu instalacji odbywa się na podstawie już obowiązujących przepisów, w tym terminów dotyczących pozwolenia na budowę lub zgłoszeń. „Przyspieszenie regulacyjne” nie zmieni więc trendu, który i tak nadaje ton modernizacji energetyki w kierunku OZE jako dominującego elementu w polskiej energetyce. Zwłaszcza, że spora część instalacji (do 150 kW) nie potrzebuje pozwoleń na budowę.		